“Podrem precisar on era el port de Tàrraco”

Kristian Strutt (University of Southampton, US, Gran Bretanya) ha estat al capdavant de l’equip que ha fet prospeccions geofísiques al port de Tàrraco aquesta tardor. L’actuació és dins del projecte **Portus Limen – Rome’s Mediterranean Ports**, liderat per Simon Keay (US) i que estudia de forma conjunta 30 ports mediterranis en època romana. Hi han col·laborat l’ICAC, amb l’investigador Josep Maria Macias, i l’Ajuntament de Tarragona, amb Imma Teixell, alhora investigadora adscrita de l’ICAC.

Cinc investigadors de la Universtity of Southampton heu treballat tres setmanes al port de Tàrraco.
Sí, per aprofundir en el coneixement de les estructures arquitectòniques del port. L’objectiu és definir-ne la mida i poder situar les diferents parts: l’escullera, la platja, el moll, el contramoll, també l’entorn del teatre… El que fem és una petita part del projecte Portus Limen – Rome’s Mediterranean Ports, que vol interpretar tot l’espai portuari i comparar-lo amb altres 29 ports romans de la Mediterrània.

Com heu treballat?
Amb tres tipus de tècniques. D’una banda, fent prospeccions geofísiques per topografiar el subsòl fins a una profunditat de 5 metres. El georadar determina la presència d’estructures arquitectòniques segons els canvis de densitat entre murs i terra. D’una altra banda, hem fet tomografies elèctiques, que ens han permès arribar 18 metres avall. Dóna dades menys precises però serveux per definir la conca portuària. Finalment, també estem fent dos sondejos geotècnics per prendre mostres del subsòl en dos punts, amb una profunditat de 15 metres.

Són tècniques conegudes.

Sí, però el que és nou aquí a Tarragona és haver-les aplicat en una extensió tan gran.

En quina àrea us heu centrat?

En una trentena de carrers i quatre places de la Part Baixa, a l'antiga badia del port, entre la plaça dels Carros i el carrer Vidal i Barraquer. El fet que hi hagi la ciutat actual dificulta la feina perquè restringeix molt la superfície que podem "radiografiar"; ens hem de limitar als espais oberts.

Com era el port romà de Tarragona?

Parlem d'un dels port més importants de la Mediterrània, i no cal dir d'Hispània, en època romana. L'auge econòmic de Tàrraco no s'entén sense el port, que tenia una extensió d'entre 8 i 10 hectàrees. És un port típicament romà però alhora únic.

Què el fa únic?

Que estigui constret per la topografia, que s'hi hagi d'adaptar. Per això és tan estret: es desenvolupa entre el penya-segat i el mar, que abans era molt més a prop. En aquesta superfície hi havia el port, els magatzems, les termes, el teatre, pòrtics… Estem fent l'entrevista a la plaça dels Infants, a sobre del que abans era mar!

Teniu la dificultat de trobar estructures posteriors a l'època romana.

Sí, esclar, el port va variant amb el temps. En època visigòtica creix en direcció al Francolí, i també hi ha restes postmedievals, del segle XVIII. L'únic plànol que hi ha del port és de fa 200 anys i no és gaire exacte.

Quan tindreu el plànol del port "dibuixat"?
Processar totes les dades ens durà temps, uns mesos. Tenim un gran volum de feina i és lenta de fer. D'altra banda, després d'aquestes tres setmanes sondejant Tarragona seré una setmana a Southampton i després ja torno a marxar per sondejar un altre port dins del projecte, a Pozzuoli (Itàlia).

Quina importància té per Tarragona el vostre estudi?
Permetrà precisar on era el port, conèixer la configuració portuària de Tàrraco. A més, els estudis geotècnics permetran disposar dels sediments del port des d'època romana fins als nostres dies. Tot plegat farà entrar en diàleg aquest port amb els altres ports més importants de la conca mediterrània, de manera que s'internacionalitzarà la recerca sobre aquest port.

Els resultats es posaran a disposició de l'ICAC i l'Ajuntament.
Sí, d'alguna manera el nostre treball amplia i actualitza la *Planimetria arqueològica de Tàrraco*, publicada el 2007 per l'ICAC, l'Ajuntament i la Generalitat. També amplia futures línies de recerca i eventuals excavacions.

Què ha significat per tu treballar a Tarragona?
És la meva feina, com a responsable de les prospeccions geofísiques del projecte Portus Limen, però m'ha agradat tornar perquè és una bona ciutat, amb bona gent i s'hi fa bona arqueologia. Ja ho coneixia perquè el 2007 vam fer una campanya de prospeccions geofísiques a l'*ager Tarraconensis* amb la Marta Prevosti (ICAC) i el Cèsar Carreras (els resultats estan publicats al volum *Ager Tarraconensis 2*).

Text i fotos: Carme Badia i Puig